

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

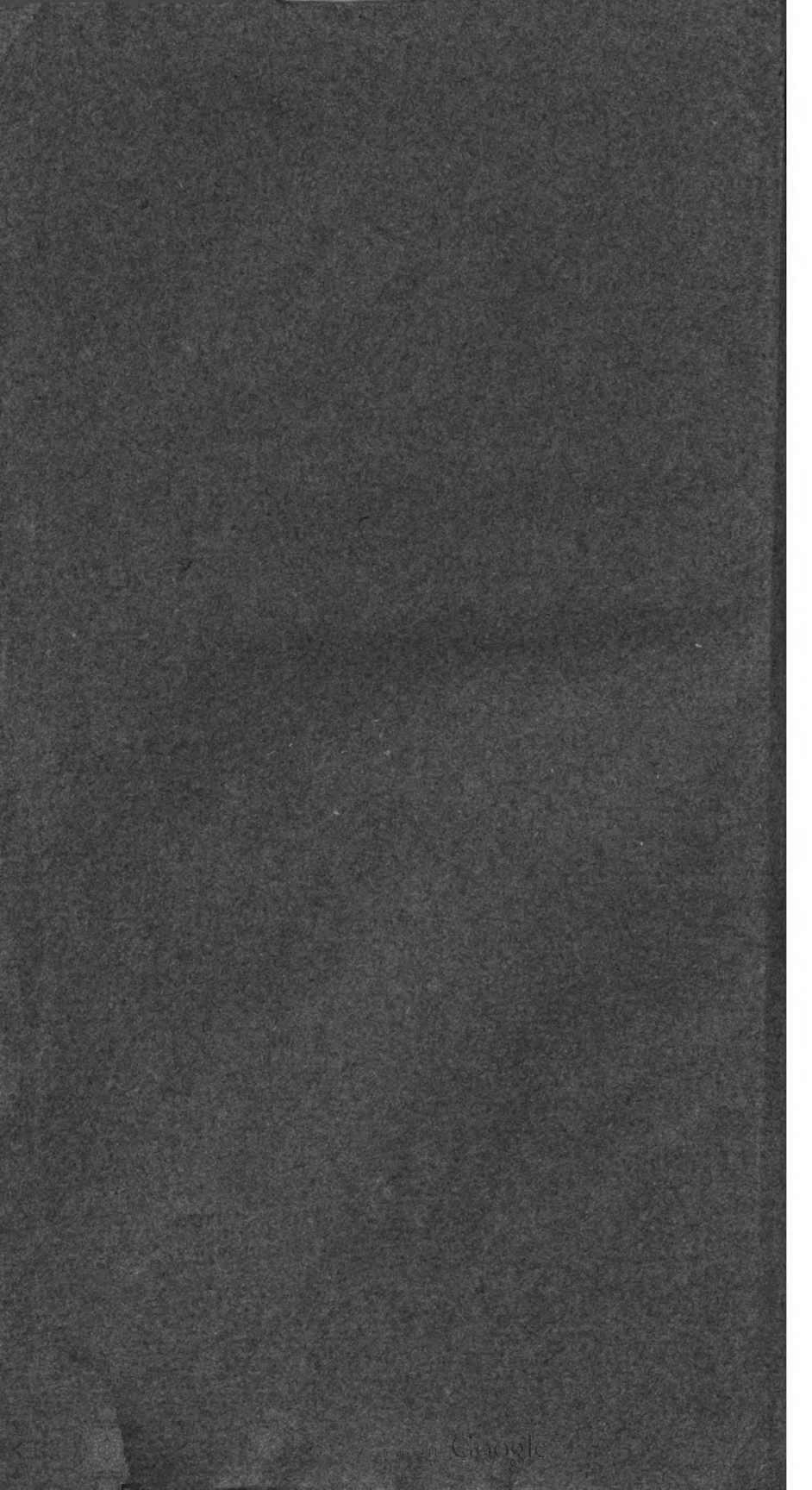
Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

PAMFLET

25921

H 21, 1830

MISBRUIKEN
DER
DRUKPERS,
AANGETOOND
DOOR DEN
STAAT DER ZUIDELIJKE
DAGBLADEN.

TE *BREDA*, TER DRUKKERIJ VAN F. P. STERK.
1830.

I 100

V O O R W O O R D.

Zie hier eene verzameling van Misbruiken der Drukpers in de Zuidelijke Dagbladen, uit een bijvoegsel van het Dagblad le National, vrij vertaald. Men zal daaruit kunnen ontwaaren, hoedanig die Dagbladen, sinds eenigen tijd, vooral de Courier des Pays-bas, de Catholique als ook het Journal de Louvain, zich hebben beijverd, om alles, wat eenigzins in betrekking of aanraking is met het Gouvernement schandelijk te honen en aan te randen, en zelfs zoo verre, dat zij de Persoon van onzen geëerbiedigten Koning niet hebben gespaard, en die Grondwet waarvan zij zich de verdedigers en voorstanders zijn noemende, te gispen. Daar vele der Schrijvers, Uitgevers en Drukkers van eenige dezer Dagbladen zich thans in hechtenis en in een crimineel regts-geding gewikkeld, bevinden, zal deze verzameling, mijns bedunkens

(om met deze heeren kennis te maken, voor diegenen, bij wien zij de eer niet hebben bekend te wezen,) in de Noordelijke Provinciën niet ongevallig en welkom zijn, te meer, dewijl daarin vele zinsneden worden gevonden, die waarschijnlijk bij velen aldaar zullen onbekend wezen, en men tevens in een geheel al de vervijtingen vermeld vindt, welke men zich verstout heeft, uit te braken.

En zal men, na het lezen dezer verzameling, de noodzakelijkheid van eene gematigde beperking der Drukpers nog niet bevroeden?

In het Oorspronkelijke staat: *Etat de la Presse Périodique pour les Provinces Meridionales des Pays-bas*, echter heb ik gemeend, zeer gepast deze verzameling Misbruiken der Drukpers aangetoond door den staat der Zuidelijke Dagbladen te kunnen noemen.

Breda, den
16. van Lentemaand, 1830.

DE VERTALER:
D. H.

MISBRUIKEN
DER
D R U K P E R S,
AANGEETOOND
DOOR DEN
STAAT DER ZUIDELIJKE
DAGBLADEN.

Wij vestigen op nieuw de aandacht der Ingezetenen van ons Koningrijk, en vooral van de beide Kamers der Staten Generaal, op de volgende uittreksels, genomen uit de Dagbladen van de vereenigde Oppositie-partij; uittreksels, wier belangrijkheid de herhaling overwaardig is, op het tijdstip, dat de drie takken der wetgevende magt, zich zullen onledig houden, met het onderzoek omtrent het ontwerp der Wet op de Drukkers.

Deze uittreksels, waar bij nog vele anderen kunnen gevoegd worden, zullen ten gelijktijde, tot antwoord strekken aan den *Eclaireur Politique*, dewijl deze zich verstitout heeft, onlangs te vragen: *Welke Dagbladen zich hebben schuldig gemaakt aan de buitensporigheden, welke men in het algemeen aan de Vrijheid der Drukkers toeschrijft.*

Het nieuw ontwerp der Wet op de Drukkers,

en de Koninklijke Boodschap, die er de gronden aan de Volks-vertegenwoordigers van ontwikkelt, doen een dier gewigtige vraagstukken ontstaan, van welker beslissing dikwerf het lot van den Staat afhangt. *Is de Vrijheid der Drukkers te onbepaald? Is zij gevaarlijk? Moet men haar beperken?* Wij zullen omtrent dit onderwerp niets bepalen; doch aan den lezer daadzaken ter overweging aanbieden, waar over ieder zijn oordeel zal kunnen vellen.

De Grondwet zegt dat de Drukkers vrij zal wezen; maar zij begeert ook, dat: *Ieder Schrijver, Drukker, Uitgever, of Verspreider verantwoordelijk zijn zal, omtrent de schriften, die de regten der Maatschappij of van ieder Burger zoude ketsen* 1); alzoo is het in de Nederlanden noch aan den Koning noch aan de Kamers immer veroorloofd, hetzij de *censuur* in te voeren, of eenige (*preventive*) maatregelen tot voorkoming, omtrent het misbruik van het regt van schrijven, te nemen. Deze drie magten bezitten echter het vermogen ook niet, om toe te laten, dat men alles straffeloos zoude kunnen schrijven. Er kan geene twist, alsomtrent de uitgestrektheid dezer *Regten der Burgers en van de Maatschappij* ontstaan, waarvan de schending altijd moet worden gestraft.

Dit toegestaan zijnde; — en wij vertrouwen, dat niemand het zal tegenspreken, — bestaan er twee gevallen, waarin het onverschillig zoude wezen, of men aan den *tekst* der Wet een' meer of minder bepaalden zin gawe. Een dezer gevallen zou plaats

1) Art. 227 der Grondwet.

grijpen, indien de tegenwoordige Wetgeving de regten der bijzondere Personen, of van de gehele Maatschappij, niet ongestraft zoude hebben laten kwetsen; want als dan ware het blijkbaar, dat zij voldoende was. Het ander geval zoude wezen, wanneer de bestaande Wet al deze *regten* straffeloos zoude hebben laten aanranden, want als dan zou het ten duidelijkste bewezen zijn, dat zij niet genoegzaam en voldoende ware.

Echter is het mogelijk, dat een dezer twee gevallen, welke wij verondersteld hebben, en die de mogelijkheid der twijfeling niet toelaten, waarlijk bestaan. De Ministers (want onzen eerbied voor de Koning verbiedt ons van zulk een *ontzag-verwekkend* gevoelen, als het zijne in de weegschaal te stellen), schijnen te gelooven, dat de Tijdschriften van de *Katholieke-vrijzinnige-Oppositie-Partij*, vrijelijk de eer der Burgers, de rust, de zekerheid, het bestaan zelf van het Koninkrijk hebben durven aanranden, en alzoo de onwedersprekelijkste en wezenlijkste regten, zoo der Maatschappij, als van bijzondere Personen hebben geschonden. Zonder dit gevoelen te bestrijden of te verdedigen, zullen wij eenige uittreksels der artikelen uit deze Dagbladen bij een verzamelen en den Lezer aanbieden; opdat een ieder met de Proces-stukken in de hand, even als een Gezworene (*Juré*) in zijn geweten zoude kunnen treden, en alzoo met volle overtuiging verklaren: ja, de beschuldiging is regtvaardig; of anders: neen, zij zijn niet schuldig!

Men zal in het oog gelieven te houden, dat de plaatsen, welke wij zullen aanhalen, in het algemeen, reeds niet alleenlijk door het een of ander Dagblad, waaruit wij die getrokken hebben, maar zelfs door alle Tijdschriften van dien zelfden stempel, en die de gewoonte, van elkander na te schrijven, hebben aangenomen, zijn geplaatst geweest, en men aldus onze aanhalingen als de uitdrukking van hun algemeen gevoelen zoude kunnen beschouwen. (Evenwel hebben eenige te hevig gestelde artikelen, voornamelijk uit het *Journal de Louvain* geenen weérklank (*echo*) gevonden, en maken alzoo ten dien opzichte eene uitzondering). Deze overeenstemming der voornaamste werktuigen der oppositie, zal ons in staat stellen, hun gevoelen in het ware daglicht te plaatsen, zonder onze toevlugt te behoeven te nemen tot die artikelen, waarvan de zin duister is, of welke breedvoerige uitleggingen zouden vereischen.

Nogtans zal de Lezer zonder moeite beseffen, dat onze uittreksels, op 'zich-zelve staande, veel van hunne kracht en bitterheid hebben verloren.

Het leerstuk, dat deze verschillende Dagbladen in het algemeen verdedigen en voorstaan is: dat het Koningrijk niet slechts ongelukkig is door Buitenlandsche omstandigheden, of door de onkunde der Beheerschers, maar omdat zij, die het bewind in handen hebben, niet als medeburgers en vrienden, maar als onderdrukkers der Inwoners van de Zuidelijke Gewesten, handelen. Deze Dagbladen ver-

deelen de Natie in *Hollanders* en *Belgen* in *Protestanten* en *Katholijken*, en geven te kennen, dat, in de plaats van een algemeen regtvaardig Bestuur, er slechts eene dwingelandij van het eene gedeelte des Volks op het ander zoude bestaan.

Zie hier eenige voorbeelden, hunner gewone wijze van zich uit te drukken.

»De verleende voorkeur aan de Hollandsche Protestanten is eene openbare en, om zoo te spreken, tastbare *grief*. Het is onmogelijk het Volk daaromtrent te misleiden. Ongelukkiglijk ontwaart men tot heden nog niet, dat het Gouvernement genegen schijnt, om ons regt, omtrent dit artikel, te willen verschaffen.” (*Courrier de la Meuse, van 20 September, 4 kol.*).

»Dat de Vertegenwoordigers der Noordelijke Provinciën, voor het grootste gedeelte, wegens de tegenwoordige orde van zaken tevreden zijn, is niet verwonderenswaardig. Als Hollanders en Protestanten, gevoelen zij het voorregt, dat voor hen bestaat, onder een bestuur te leven, *dat hen van vele lasten bevrijd, en alle voordeelen doet genieten*. . . . Zij redekavelen in het belang van hunne bijzondere gesteldheid, en willen, tot welk eenen prijs het ook zoude mogen wezen, eene administratie behouden, *die aan de Noordelijke Provinciën, de belangen der Zuidelijken opoffert*. Sints lang hebben derzelver Afgevaardigden ons aan deze berekeningen van het eigenbelang, *ge woon gemaakt*.” (*De Catholique van 23 Dec. 7 kol.*).

»De Regering der Nederlanden is een Hollandsch
 »Bestuur; alles wordt ten voordeele van Holland en
 »deszelfs inwoners gedaan, en België niet anders
 »dan als een *Wingewest* beschouwd (in den tekst
 onderhaald). »Dat onze Staatsmannen dus ook
 »op hunne wijze handelen!

»Er zal een tijd komen, dat het *Gouvernement*
 »zich te midden onzer, op zich-zelf staande zal
 »bevinden, en tot zijn steun niet anders dan bedor-
 »vene en in hunne eer gekrenkte menschen zal
 »bezitten." (*Courrier des Pays-bas* van 8. Septem-
 »ber, 9 kol.)

»Dat de Katholijken in ons Vaderland worden
 »onderdrukt, kan men ligtelijk beseffen: *daaren-*
»boven heeft de ondervinding het bewezen." (*Cour-*
rier de la Meuse van 2 October, 6 Kol.)

»Holland heeft ons tot heden slechts onregtvaar-
 »dige en hartstogtelijke mannen geschonken; uit
 »al de ontwerpen, die zij omtrent België hebben
 »voorgedragen en tot stand gebragt, blijkt het,
 »dat hunne meerderheid het overwigt heeft." (*Cour-*
rier des Pays-bas, van 17 Junij, 7 kol.)

»België wordt een tweede Ierland! Een onge-
 »lukkig gewest." (*Le Belge* van 18 December, 4 kol.)

»Het blijft bewezen, dat de Inwoners van Bel-
 »gië, zijn opgeofferd geworden; dat hunne Pro-
 »vinciën als een *Wingewest*, als eene volkplanting
 »zijn behandeld." (*Courrier de la Meuse*, van 7
 Januarij, 6 kol.)

Toonen deze aanhalingen, - en men zou er gemak-

kelijk nog eenige boekdeelen mede kunnen opvullen, — een gevoel aan, dat een Burger het regt heeft, zich op eene dusdanige wijze te mogen uitdrukken? — Men zoude deswege nog eenigen twijfel kunnen voeden, zoo deze Dagbladen zich bij die algemeene uitroepingen hadden bepaald. Doch zij nemen een stilliger houding aan, als men hun, niet als een weeklagt van Patriotsche Schrijvers, »*maar als de stem eens Priesters, »de geloovigen tot de verdediging van het Heiligdom, »door de woede van een willekeurig Goddeloos gezag »bedreigd, oproepende,*» hunne gevoelens hoort uit- »bazuinen,» (*De Catholique van 25 December, 7 kol.*)

En wanneer men nu daarbij nog dergelijke bedreigingen voegt:

»Dat men in de noordelijke Provinciën het *Monopolie* der ambten behoude, en eene nieuwe heereyndienst aan de zuidelijke worde opgelegd, niemand zal zich deswege verwonderen; *maar het volk te onderdrukken en het gelijktijdig te wapenen, dit komt mij zeer belagchelijk voor.*» (*De Catholique van 28 September, 7 kol.*)

Wanneer men een gedeelte van het volk als gereed, om de vertegenwoordigers der andere helft te vermoorden, afschetst:

»Men had, om nog meer schrik te verwekken, »het gerucht verspreid, dat men onze afgevaardigden, als kleine jongens zoude weggagen; men zag »in 's *Gravenhage* eene menigte ware Hollanders »aankomen, om de Belgische afgevaardigden aan

»de deur te zien zetten, of hen uit de vensters te zien springen." (*Le Belge van 4 Januarij, 8 kol. en de Courier de la Meuse, van dezelfde dagteekening.*)

»Het beloofde schouwspel van een *coup d'Etat* deed in 's *Gravenhage* vele Hollanders zamenvloeijen. Het volk *verheugde* zich reeds, den Heer VAN MAANEN te paard naar de zaal der Tweede Kamer te zien gaan, en de *Vlaamsche en Waalsche afgevaardigden* er door de vensters uit te zien trekken. Bevrijd van dit Oppermagtig *Divertissement*, met er eenige op te hangen, te moeten besluiten, keerden de *Edelen* en het Volk, deswege geheel teleur gesteld, naar hunne woningen terug." (*Le Belge van 6 Januarij 9. kol.*).

De Inwoners der Noordelijke gewesten zijn alzoo niet slechts, indien men aan deze dagbladen geloof hecht, begunstigten, maar het zijn vijanden, die de Vertegenwoordigers van andere Provinciën, gaarne zouden willen zien om het leven brengen. En het is in naam der Godsdienst en der Moederlijke gewesten, dat men aldus tot het Volk spreekt, terwijl een gedeelte der bevolking in het *Gouvernement* slechts ongelooovigen en vreemdelingen beschouwt. Indien de Wet van den 6. Mei 1829 niet veroorlooft, dergelijke buitensporigheden te berispen, waar is dan voor den Staat het regt van verdediging?

Nogtans zijn dit nog slechts de gewoonste uitdrukkingen der Dagbladen van de vereenigde Oppositie-

Partij, en men zou deze plaatsen en zinsneden gematigd en zwak kunnen noemen; bij vele anderen, welke wij nader zullen aanhalen. Doch het is van meerder aanbelang, om op te sporen, tegen wien men dezen Volks-haat, *deze wapens* van eene dweepende menigte, wil bezigen. Is het slechts tegen de Ministers? als dan zouden wij nog voor een oogenblik kunnen denken, dat deze bij ons slechts de dienaren der kroon zijn, en zelfs den hoon verdragen, waarmede men hen overlaadt. Maar hoedanig de beleedigingen tegen de Nederlandsche Ministers, welke de *Po-lignacs* en de *Wellingtons* ondergaan, gelijk te stellen, (en die echter de Fransche en Engelsche Regtbanken ten strengste straffen) als de dagbladen ons verzekeren, dat volgens hun gevoelen:

»Onze Geëerbiedigde Vorst zich met de minste »der Ministers *vermengt en gelijkstelt.*» (*Courrier des Pays-bas* van 2 December, 2 kol.).

»Er bestaat geen Wet in het Koningrijk, die »opweegt tegen de magt van den heer VAN MAA- »NEN.» (*De Catholique* van 4 November, 4 kol.).

»Van den jare 1822 ontwierp de heer VAN »MAANEN, met zijne ambgenooten, Besluiten, met »den naam van WILLEM onderteeënd.» (*Courrier de la Sambre*, herhaald door de *Courrier des Pays-bas*, van 21 November, 8 kol.).

Na het voeren van zulke eene taal, bestempelt men den Minister, met wien men den Koning gelijk gesteld heeft, met den naam van BEUL, TIGER en WREEDE DWAAS.

»De heer van MAANEN houdt zich steeds op de
»hoogte van den Kluizenaar TRISTAN." (*De Catho-
lique van 18 October, 3 kol.*)

»Hooren wij den TIJGER brullen." (*Courrier
des Pays-bas, van 18 September, 7 kol.*)

»O FELIX CORNELIS (VAN MAANEN)! O fijne
»bloem der dwingelanden! ik herroep het niet:
»Gij zijt eene ondeugende GEK, die men, voor de
»rust van het menschelijk geslacht voor altijd moest
»knevelen en somtijds GEESSELEN." (*Journal de
Louvain, van 25 December, 4 kol.*)

Wij zullen nog eenige van deze onbeschaamde
aanvallen tegen de Ministers en andere beambten
aanhalen, ten einde de hatelijkheid daarvan nog
beter te kunnen aan toonen. »De Minister
»VAN MAANEN, is de man van KWADE TROUW,
»even als de afgevaardigde VAN REENEN de man
»der BELAGCHELIJKE SPITSVINDIGHEDEN." (*Chi-
canes*) is. . . . als de ambten der Gemeente in
»handen van gewoone bedienden geraken. . . . is dit
»een teeken van verlaging; begrepen mijn heer
»DE CATERS, Burgemeester van Antwerpen." (*Cour-
rier des Pays-bas, van 29 November 5 en 6 kol.*)

»En zie daar de man, die tot Minister van Staat
»benoemd is! Pas dus goed op, van wat stand gij
»ook moogt wezen, Liverei bedienden, schelmen
»deugenieten, zie daar u nu behoorlijk ge-
»waarschouwd. — Zoo gij slechts tegen de uitverko-
»renen des Volks listige kunstgrepen kunt in het
»werk stellen, zult gij ook tot Staatsraden worden

»verheven enz.» (*Courrier des Pays-bas*, van 29. Julij 9. kol.)

»De meesste **SCHIJNHEILIGHEID**, waarmede zich »de **HOLLANDSCHE** beambten hebben vertoond. (*Catholique* van 20. September, 3 kol.)

»Mijn heer de **MACAR** de *Goochelaar*, erlangt »het **KOORD** van den Nederlandsche Leeuw." »De »heer **VAN DOORN**, zal ongetwijfeld tot *Kamer-dienaar* worden verheven." (*Journal de Louvain* van den 1. Augustus, 5 kol.)

»**MACHIAVEL**, Florentijnsche schrijver »en Nederlandsche Minister!" (»De heer van »**GOBBELSCHROY**!") (*Courrier des Pays-bas*, van 29 Junij, 8 kol.)

»De kwade *Genie*, aan wiens invloed de zaken »te lang zijn toebetrouwd geweest, wij beoogen de »heer **VAN MAANEN**." (*Courrier des Pays-bas*, van 25 Mei, 6 kol.)

»Wat is er aan het regt, aan de geregtigheid »gelegen! de Romeinsche *Proconsuls* hielden zich »met dergelijke kleinigheden niet op, en de heer »**VAN MAANEN** speelt immers bij ons de rol van »*Proconsul*, onze *Provincien* zijn voor hem een »*Wingewest*." (*Courrier des Pays-bas* van 17 Junij, 5 kol.)

Men zoude niet eindigen, zoo men slechts een tiende gedeelte van soortgelijke scheldwoorden wilde aanhalen. Het is als de altoos durende herhaling van het uitvaren en schreeuwen der Dagbladen, en zij hebben zoodanig het woordenboek der be-

schimpingen en des lasters uitgeput, dat men den *Catholique* genoodzaakt heeft gezien, om van schrijfwijze te veranderen, en aan den Minister VAN GOBBELSCHROY trekken van ESCOBAR, toe te kennen. (Men weet dat deze de naam van een vermaard *Jezuit* is, en een ieder waande, dat deze in eere bij de Vikarissen van *Gend* was; doch de haat heeft hen doen vergeten, hetgeen zij aan een hunner Patronen verschuldigd waren.)

»De *Escobardsche* voorbedachte achterhoudendheid (*réticence*) en de volkomen logens, welke de »heer VAN GOBBELSCHROY te baat neemt." (*De Catholique*, van 28 Mei, 4 kol.)

De overige zinsneden zijn dusdanig ingerigt, dat, zoo men daarin een' redeneerkundigen zin zoude trachten op te sporen, men niet anders dan beleedigingen, niet op de Ministers, maar op het Hoofd van den Staat zoude ontwaren. Zoodanig is die, waarin men aan één-enkele Persoon, welke men niet noemt, een' maatregel omtrent al de administraties van het Rijk genomen, toeschrijft.

»Dit is (het gebod namelijk, om van de zoogenaamde »Volkstaal gebruik te moeten maken), eene zoodanige »willekeurige daad, dat de grootste vijand van België daarvan slechts alléén het denkbeeld heeft »kunnen vormen, alléén de uitvoering eischen, alléén op de volbrengingen daarvan heeft kunnen »achtgeven." (*Courrier des Pays-bas*, van 21 November, 5. kol.)

Nogtans moet men toestemmen, dat de *Courrier*

door dezen *grooten vijand*, hier slechts de Minister VAN MAANEN beoogde, zoo als hij zulks op eenen gematigden toon heeft verklaard, waarvan hier een staaltje volgt:

«De dwingelandij der list en der zwakheid drukt » op de natien even als het brandijzer op de schou- » der van den galeiboef: het is de slapende *Hijena* » van *Portugal*, in de schaduwe der schavotten » van *Porto* geweid. Het is de man der rang- » schikking, des afvals, het Lot van Frankrijk » in eene onedelt en bloedige schaal wegende; het » is VAN MAANEN, die met één pennestreek het ge- » bruik der landtaal aan de Belgen ontnemt, om » hun de zijne op te dringen.» (*Courrier des Pays-bas van 7 September 8 kol.:*)

Indien de Ministers en andere Ambtenaren niet buiten het getal der Burgers zijn gesloten, waarvan men volgens artikel 227 der Grondwet de regten niet straffeloos mag schenden, is het moeilijk te bevatten, hoedanig men de straffeloosheid van zulke regtstreeksche beledigingen zoude kunnen regtvaardigen. Nogtans daar onze zoo-genaamde Patriotten voor eenen algemeenen regel hebben aangenomen, om zich alle vreemde gewoonten eigen te maken, en dat de Ministers van een naburig land (Engeland) zoo dikwerf met eene groote onbescheidenheid zijn behandeld geworden, zoo zoude men kunnen vooronderstellen, dat onze dagbladschrijvers in het denkbeeld ver-

keerden , dat zij den grondwettigen weg bewandelen , indien hunne vijandelijke aanslagen slechts alleen tegen de staatsraden en de beambten der Kroon waren gerigt , hiertoe konden zij dan ter hunner verontschuldiging , of veeleer tot voorwendsel eenige vreemde gevolgtrekkingen inbrengen , welke men uit de verantwoordelijkheid der Ministers heeft weten af te leiden. Doch de Wetten , de Regtbanken , de Kiezers , de Kamers , de Grondwet , zijn met dezelfde woede door hen aangevallen.

Wij hebben gezegd de Wetten , niet slechts deze of gene wettelijke bepaling , welke het , na rijp onderzoek , veroorloofd konde wezen , gestrengelijk te beoordeelen ; neen , niet de belastingswetten en den overslag daarvan , die veeleer jaarlijksche vergunningen dan algemeene bepalingen zijn , maar het geheele wetgevende stelsel , en alzoo hetgeen de rigtsnoer voor alle Burgers en de grondslag der beheering van den staat moet wezen , hebben zij aangerand. En ziehier daarvan eenige voorbeelden :

» Hier vertoont zich de onregtvaardigheid schaamteloos , en de Heer VAN MAANEN en zijne ambtgenooten schijnen voor spreuk te hebben aangenomen :

» *Waartoe de billijkheid , wanneer wij de magt hebben ?* »

» In waarheid , men moet eene groote mate van bedaarheid bezitten , om met kalmte de pen te blijven voeren , als men aan de vermetele onbillijkheid , waarmede men ons regeert , gedenkt. De

» onregtvaardigheid, de *berekende onregtvaardigheid* heerscht alom; zij bestaat in de wetten, en in de wijze, waarop men die uitvoert: Zij is in de menschen en in de zaken....” (*Courrier des Pays-bas* van 13 September, 8. kol.)

» Alles is omverre gerukt, alles is in onze wetten door elkander verward; orde, grondbeginsels, afzonderlijke inrigtingen, dit alles is ten behoeve van de administrative magt vergeten geworden.” (*Courrier des Pays-bas*, van 27 Mei. 8. kol.)

» In de Nederlanden hebben de wetten van 1825 de administratie en de verkiezingen, de wet van den 18 April 1827, de regterlijke magt, en de wet van den 11 April 1827, de burgerwapening bedorven.” (*Courrier des Pays-bas*, van 21 Julij. 7. kol.)

De Uitroeping der NIETIGE WETTEN, door den heer de ROBIANO gedaan, en die in al de Dagbladen der vrijzinnige Katholijken heeft weërgalmd, bevrijdt ons, om daarvan andere blijken aan te halen, doch wij zullen doen opmerken, dat, te midden van deze menigte van scheldwoorden, de dweepzieke (*Fanatique*) Dagbladen de Burgerlijke wetgeving hebben aangerand, terwijl hunne bondgenooten, het op de Wetten, tot behoud van den Staat ingesteld, gemunt hadden. Op deze wijze heeft de *Catholique* voor de geestelijken, het voorregt weder trachten te erlangen, om Personen, die nog niet voor de beambten des Burgerlijken Stands waren gehuwd te mogen trouwen. Zie hier het besluit van zijne rede omtrent dit onderwerp:

»Die Wetten (die namelijk omtrent het Burgerlijk »Huwelijk) zijn strijdig met de Kerkelijke Wetten, »nadeelig aan de Godsdienst en de zeden, waaruit »men alzoo moet besluiten, dat zij tegen de vrij- »waring der Grondwet strijden." (1). (*Catholique*, van 24 Junij, kol. 4).

Dit Dagblad heeft de Geestelijken aangemaand, om de regten, die het *Concordaat* aan den Vorst verleent, niet meer te erkennen.

»(De goedkeuring des Konings aan een' Pastoor »geweigerd zijnde), zoo laat ons hopen, dat de gees- »telijke magt zich van deze Ministerieele hinderpa- »len zal losrukken." (*Catholique*, van 6 Junij, 5. kol.)

Zelfs heeft het zich verstout te schrijven, dat het onwettig ware, Onkatholijken met ambten te begiftigen.

»De vrijheid der Godsdienst is bij de algemeene »bemagtiging der ambten, door Onkatholijken ge- »schonden." (*Catholique*, van 2 Julij, 3 kol.)

Maar een ander Dagblad der zelfde partij, heeft de benoeming der Protestanten, slechts met den naam van misbruik en ongerijmde eenzijdigheid van den Koning bestempeld.

»De Koning kan de Hollanders boven de Belgen, »de Protestanten boven de Katholijken verkiezen.

(1) Maar het is ook strijdig met de besluiten der Kerk-vergaderingen (CONCILIES) en de Wetten der Kerk, om de tienden niet te betalen; die men echter volgens den CATHOLIQUE, uit kracht der Grondwet, moet voldoen. Men ontwaart, dat deze zaak ook zijne belagchelijke zijde heeft.

»Hoe ongerijmd de eenzijdigheid ook wezen moge,
 »welke het Gouvernement tot nu toe in de uitdeeling
 »der ambten en waardigheden heeft aan den dag
 »gelegd, zoo zullen wij echter het regt, dat de Grond-
 »wet het toekent, niet betwisten." »*Het heeft dit regt*
 »*misbruikt, en kan het nog meer misbruiken."*
 (*Courrier de la Meuse van 11 October, 4. kol.*)

Het is natuurlijk, dat men, na vooraf de Wetten te hebben aangerand, ook de uitvoerders daarvan moest verguizen, en de Dagbladen der vereenigde Katholieke en vrijzinnige Partij zijn hierin niet te kort geschoten.

»Dat men zich niet wegens de overdrijving, der
 »vergelijking (namelijk van den heer VAN MAANEN,
 »met den Hertog van ALBA) beklage. De tijdper-
 »ken bij elkander vergeleken, stond het besluit van
 »1815 gelijk aan de bevelschriften van den bloed-
 »dorstigen ALVAREZ, en wij hebben te regtzittingen
 »der Hoven (*Cours d'assises*) zamengesteld gezien,
 »de vergelijking in achtgenomen, even als het de-
 »ze raad van beroering was." (*Courrier des Pays-
 bas, van 9. September, 9. kol.*)

»Toen Hij (de Heer DE POTTER) voor de Kom-
 »missarissen van den heer VAN MAANEN, is ver-
 »schenen." (*Journal de Louvain, van 4 Dec. 4. kol.*)

»Mijnheer VAN MAANEN, geef ons Regtbanken.
 »Wij hebben reeds te lang slechts *Kommissiën* ge-
 »had." (*Journal de Louvain, van 4 Julij, 4. kol.*)

De Personelijke beleedigingen, tegen de Leden der Regterlijke magt geuit, zouden ons te langwijdig ma-

ken, men zal zich gemakkelijk daarvan een denkbeeld kunnen vormen, door de beschouwing der wijze, waarop men zelfs de Wetgevende Magt heeft aangevallen.

Daar en boven beschouwen onze zoogenaamde vrijzinnigen zelfs dikwerf het bestaan der twee Kamers, als een kwaad, en zij verklaren dit zooduidelijk, dat wij dit kunnen aantoonen, zonder de Wet te schenden, welke wij ons hebben voorgeschreven, om niet anders dan korte en stellige zinsneden aan te halen. Zij zeggen dan onder anderen:

»Het is dikwerf gebeurd, dat deze tusshenkomende magt (de eerste Kamer), verre van in een juist evenwigt de twee schalen der weegschaal te houden, zich met al haar gewigt in eene derzelve heeft geworpen, en meest altijd door een ongelukkig toeval in die, welke het meeste overhelde. Men heeft hiervan zoo vaak de ondervinding gehad, dat zij aan een zeker getal opmerkzamen een vooroordeel heeft ingeboezemd tegen het gevoelen, dat, de gedurige onpartijdigheid van deze edele regelaars veronderstellende, hun een soort van invloed verleende, welke de *Volken nergens bij de daarstelling van het maatschappelijk verdrag hebben bevoegd gehad*. . . . Zij vermeenen dat de magt reeds verre genoeg zich uitstrekt, en dat even als *MOLIÈRE* heeft gezegd *de ziekte zonder Geneesheer genoegzaam is*. . . Dit gevoel en begint veld te winnen." (*Courrier des Paysbas, van 26 Mei, 7. kol.*)

Zoozeer deze instelling aan den *Courrier* mishaagt, even min zijn hare Leden hem welgevallig.

»Al onze Grondwettige regten aan plundering op
»de Staats-secretarie overgegeven; de waardigheid
»der Burgers gehoond, in bijna al de Wetgevende
»verordeningen, uit het hersengestel onzer Mini-
»sters voortgesproten, en door hunnen Wil onder-
»steund, ieder voor het zijne:» »*De helft der Na-
tionale Vertegenwoordiging is aan Personen welke,
de Natie afkeurt, bespottelijk toebetrouwd enz.*»
(*Courrier des Pays-bas*, van 22 Julij, 7. kol.)

Zij, die, volgens de Wet, de *Pairs* van ons Koninkrijk uitmaken, worden in het *Journal de Louvain* slechts als eene vergadering van ongeneesbaren beschouwd.

»De Eerste Kamer (wij zijn er sints lang van overtuigd) is ons *Gasthuis der verminkten*. (INVALIDES),
»en men zoude kunnen zeggen van *ongeneesbare*.»
(*Journal de Louvain*, van 24 September, 3. kol.)

Zal men ten opzigt der Tweede Kamer wel beter oordeelen? Dit zal alleenlijk van hare handelwijze afhangen; men waant ten minste het regt te bezitten, haar te mogen beknorren en duchtig doorhalen.

»Wij hebben scherpe verwijtingen voor de Ministers, wij hebben er voor de Koning gehad, en
»zullen die ook voor de Kamer hebben. Neen, de
»Afgevaardigden van België, hebben zich niet zoodanig vertoond, als zij moesten.» (*Journal de Louvain*, van 11 December, 7. kol.)

»De woorden, *ja* en *neen* schijnen bij de tweede »Kamer als bij toeval te worden gebezigd." (*Journal de Louvain, van 3 Januarij, 4. kol.*)

»Twee en zestig stemmen (alzo de grootste meerderheid der Afgevaardigden) hebben eene openbare schending der Grondwet bekrachtigd, (*sanc-tionné*)." (*Le Belge, van 6 December, 9. kol.*)

Zoodanig als de Oppositie-partij in de Kamer is samen gesteld, zoude het onmogelijk zijn, dat de vereenigde Partijen (*unionistes*) al de Leden op eene beleedigende wijze zouden veroordeelen; doch hoedanig behandelen zij de meerderheid, als dezelve niet met hunne gevoelens overeenstemt? Zij beschouwen dan in hen geene Wetgevers meer, maar door hunne hartstogten afgedwaalde menschen.

»Ieder maal, dat het aan het Ministerie zal gelukken, door de hartstogten de helft onzer Afgevaardigden te doen afdwalen, zal het zich gemakkelijk eene zoodanige meerderheid kunnen verschaffen." (*Catholique, van 23 December, 1 kol.*)

Zij, die de Ministers zullen ondersteunen, zullen worden aangeklaagd als Deserteurs, trouwloozen, verraders, lafhartige huurlingen:

»Het zou slechts de weglooping, (*désertion*) van eenige Zuidelijke Afgevaardigden kunnen wezen, »die aan ons armzalig Ministerie, Kansen van een' goeden uitslag zoude kunnen geven; maar het is »met weerzin, dat wij aan zoodanige trouwloosheid »moeten gelooven; waar bestaat de zoo snoode Afgevaardigde, die laag genoeg zoude wezen, om zijnen

»Eed, zijn geweten, de millioenen van Belgen, die
»het oog op hem gevestigd houden, te verraden?"

† (Begrepen Afgevaardigden, die voor het *Budjet* hebben gestemd?) »En wanneer zelfs stemmen van
»huurlingen de zaak des Volks zouden verlaten,
»zullen dan nog de Hollandsche Vertegenwoordigers
»de Regten, welke op hun onzijdig gedrag hun de
»openbare erkenenis heeft doen verwerven, vernie-
»tigen?" (*Le Belge, van 17 December, 8. kol.*)

Zoo deze beleedigingen de meerderheid nog niet beletten om de Begrootings-wetten, (*het Budjet*) aan te nemen, als dan verklaart men aan het Volk (ongetwijfeld ook in naam van het door willekeurig gezag bedreigde Heiligdom), dat de administratie »de kastanjes door de handen der Hollandsche Afgevaardigden heeft uit het vuur gehaald" waarvan zij de Godsdienstige en Nationale vooroordeelen in het spel had gebragt, als ook van eenige Afgevaardigden van het Zuiden, die uit valsche grondbeginselen of berekening zoodanig handelden. (*Catholique, van 24. December, 1. kol.*)

Het woord *afval* wordt van het eene Dagblad in het ander herhaald, en dit wel met uitleggingen in dezer voege:

»Wij kunnen dit artikel niet besluiten, zonder
»onze billijke verontwaardiging aan den dag te
»leggen, welke wij zijn ontwaar geworden bij de
»beschouwing van eenige Afgevaardigden der Zuidelijke Gewesten, die den treurigen moed hebben

»gehad, om zich aan eene **BENDE OLIGARCHEN**, 1)
 »te verbinden, ten einde het *Ganachisme* 2) en
 »de *alleen-heerschings* (*absolutisme*) te ondersteu-
 »nen.” »Wij hebben ten minste het genoeg mo-
 »gen genieten, van geen der Afgevaardigden onzer
 »Provincie onder de **VERRADERS VAN HET VADER-**
LAND zich te hebben zien rangschikken.” (*Journal*
de Louvain, van 25 December, 6. kol.)

Vervolgens geeft men de namen, met beleedi-
 gende aanmerkingen, op; de afgevaardigden heb-
 ben tegen hun geweten gehandeld, zij zijn alzoo
 de schandvlekken hunner stad en van hun ge-
 west geworden.

»Hoe vele **DE MOOR'S** en **GEELHANDEN** bevin-
 »den zich er nog onder de Volksvertegenwoordi-
 gers, wier geweten, bij vele gelegenheden, de
 »aandrift hunner bijzondere hartstogten of afzon-
 »derlijke belangen opvolgt?” (*Journal de Louvain*,
 van 24 September, 3. kol.)

»Hoedanig zich te getroosten over de wetgeven-
 »de onsterfelijkheid van den Ridder **GEELHAND**
DE LA FAILLE, of de Prokureur-Crimineel **DE**
MOOR? *Antwerpen* is van den Hemel verwor-
 »pen, indien dit de arenden van hare volkrijke
 »stad, en de groote mannen van haren omtrek
 »zijn.” (*Courrier des Pays-bas*, Mai.)

1) Die de regering van weinigen zijn toegedaan.

2) *Ganachisme*, hiervoor hebben wij geen eigenlijk woord in onze taal, doch *Ganache* is *Domoor*, *Domkop* en moet men dit woord voor eene vereeniging van domkoppen houden.

De **VERTALER**.

Zelfs die in den geest der oppositie stemmen, kunnen hunne berispingen niet ontduiken. Men beschuldigt hen, aan de Dagbladen, ondanks hunnen wil, en om dat zij niet anders durven handelen, te gehoorzamen. Eene vreemde bekentenis, die het gevaar van dit nieuw Oppergezag (*Dictature*) aantoonst!

»Hebben wij de Opvolgers van Mijnheer VILAIN XIII. en DE MEULENAERE niet in den geest der Belgen zien stemmen? *hetgeen zij zullen blijven doen, omdat zij niet anders kunnen.*» (*Catholique van 5 November, 5. kol.*)

Zie daar, op welk eene wijze de Dagbladen der *Unionisten* de waardigheid van de Nationale Vertegenwoordiging eerbiedigen. En veel erger is het nog, wanneer het de Provinciale Staten en de Verkiezingen betreft. Die Vergaderingen zijn, in hunne oogen, even onwetend in het verkiezen van Leden voor de Staten-Generaal, hoewel dit echter hunne gewigtigste taak uitmaakt.

»Wist men in België, voor twee jaren, wat eene verkiezing is? weet men het thans nog wel? »Bewijst hetgeen in de beide Staten van Vlaanderen gebeurd is, niet het tegendeel?» (*Courrier des Pays-bas van 28 September, 4. kol.*)

Zij *onteerden zich*, zoo zij geene Afgevaardigden in den geest der *Unie* verkiezen. Zij zijn *verkankerd, bedorven* (*GANGRENÉS*), en der natie *ontwaardig* door de voorkeur welke zij aan andere konden geven, zijn zij Verraders.

»Dit besluit (de verkiezing van den Heer SANDELIN) is *onteerend* voor de Provincie.

»Nimmer hebben de Provinciale Staten zich op »zulk eene onteerende wijze gedragen. De niet »weder verkiezing van den Heer DE MEULENAERE »heeft eene *onuitwischbaar schandmerk op de vertegenwoordigers onzer Provincie gedrukt.*” (*Catholique van 10 Julij, 6. kol.*)

»Door de laatste verkiezing hebben de Staten »van Holland *de natie zeer toornig gemaakt* (MIS »DEN DEHORS DE LA NATION).” (*Courier des Pays-bas van 24 November, 4. kol.*, vertaald uit de *Bijen-Korf.*)

»De Heer SANDELIN, *op eene verraderlijke wijze*, boven Mijnheer DE MEULENAERE gesteld.” (*Courier des Pays-bas van 11 Julij, 7. kol.*)

LANDBEWONERS!

»*De Kuiperij (L'INTRIGUE) heeft gezegepraald! De verleiding heeft de stemmen der Kiezers van ons zoo schoon Vlaanderen bevekt! bedorven en verkankerd (GANGRENÉ)! . . .* Weldra zal er zich eene gewigtige vrage opdoen, namelijk: Zullen de »Belgen al dan niet, voor altijd van het regt, om »zelf hunne kinderen in de grondbeginselen van »onze heilige Godsdienst op te voeden, verstoken »wezen? zullen zij met ondragelijke lasten blijven »beladen, en in alles door de Hollanders worden »overheerd?” (*De Catholique van 6 September, 5. kol.*)

Zullen zij, die dusdanige klagten uitboezemen,

en steeds den naam der Grondwet in den mond hebben , zich ten minste aan die Wet onderwerpen ?

De wijze der verkiezingen , het getal en den omslag der afgevaardigden , het aanbieden van Tienjarige-begrootings-wetten (BUDJET DÉCENNAL), en de eenheid van het Rijk bestaan in dit Maatschappelijk verdrag , en maken daar een deel , en mogelijk de gewichtigste artikelen , van uit. Wel nu , raadplegen wij deswegens de Dagbladen der *Unionisten* :

»Men kent slechts nog maar zeer onvolmaakt ons leerstelsel omtrent de verkiezingen; niets is »zoo arglistig, niets zoo volstrekt oligarchisch.” (*Journal de Louvain van 7 November , 6. kol.*)

»Al de trouwelooze , staatkundige (MACHIAVELLIS-TISCHE) vereenigingen , waarmede men heeft ge- »tracht de *Provinciën* en de *Afgevaardigden*, welke »zij benoemen , te verdeelen.” (*Le Belge van 4 Januarij , 9. kol.*)

»De noodzakelijkheid zal natuurlijk de noodige »verzekeringen , om niet meer als slaven behandeld , noch opgeofferd te worden , te weeg »brengen. Eene vertegenwoordiging meerder naar »de bevolking berekend , eene betere wijze van »verkiezingen , de vernietiging van de tienjarige »begrootings-wetten , (*budjet décennal*) en zoo de »ongelijkwaardigheid tusschen het Noorden en het »Zuiden eindelijk eens zal worden erkend , afzonderlijke wetten en eene wetgeving voor ieder gedeelte »des Rijks.” (*Le Belge van 24 December , 9. kol.*)

Alzoo vinden deze Dagbladschrijvers de Regering van weinigen (OLIGARCHIE) deslaaflijkheid (L'ILOTISME) de schandelijke Staatskunde (MACHIAVELLISME) in het Gouvernement, in de Grondwet! Groote en gewigtige redenen voor hunne Lezers, om deze zelfde Wet te beminnen!

Volgens eenigen hunner, is de Persoon des Konings, doch wien zij echter even min verschoonen, onschendbaar. (1) Zijne Majesteit bezit in zijnen ganschen Staatsraad geen een' regtschapen of bekwaam man, zegt de een:

»De zedelijkheid, de regtschapenheid en de bekwaamheden, zullen voorzeker éénmaal in den Raad des Konings zitting nemen." (*Courrier de la Meuse, van 23 October, 8 kol.*)

De Koning is tegen de helft van zijn volk vooringenomen, zoo men aan de *Catholique* moet geloof hechten, en zulks, (volgens *Le Courrier de la Meuse*) uit vrees, uit vooroordeel, uit hartstogt.

»De vooringenomenheid, welke Zijne Majesteit jegens de helft van zijn volk koestert." (*Catholique, van 1 October, 6. kol.*)

»Deze trouwelooze aanmerkingen (de raadgevingen namelijk der Ministers aan Zijne Majesteit) hebben hunne vruchten voortgebracht; zij hebben oude vrees, oude vooroordeelen, weder doen ontwa-

1) LE JOURNAL DE LOUVAIN loochent deze Grondwettige leer. „Wij zijn verre af van te gelooven, dat, even als in Frankrijk, de Persoon des KONINGS ONSCHENDBAAR moet wezen." (*Journal de Louvain, van 22 September, 2. kol.*)

»ken, *kwaadlijk uitgebluschte driften wederom ontsto-*
 »ken.” (De zin der afdeeling (*paragraphe*) veroor-
 looft niet, deze woorden op een' ander Persoon dan
 op die des Konings toe te passen.) (*Courrier de*
la Meuse, van 29 November, 1. kol.)

De Boodschappen des Konings, zijn door on-
 wetenheid en kwade trouw voorgeschreven;
 zijne aanspraken zijn opgevuld met leugens. Hij
 tracht de afgevaardigden, door hen te streelen,
 in zijn belang te krijgen, *om geld te erlangen.*

»De Koninklijke Boodschap, die het Ontwerp
 »van Wet (omtrent het openbaar onderwijs) ten
 »geleide strekt, zegt: Dat men aan de geuite mee-
 »ning wel voldoen en de bestaande gevoelens niet
 »tegenwerken mag. Dit is, óf eene jammerlijke
 »onwetenheid, eene kwaadaardige scherts, óf eene
 »bittere beschimping. Neen! men wil van dit al-
 »les niets, men denkt er niet aan, om de geopen-
 »baarde meening te voldoen; men wil die trotseren.”
 (*Courrier de la Meuse, van 3 December, 3. kol.*) De
 Koning heeft op eene minzame wijze de Afgevaar-
 digden ontvangen. *Meest allen laten zich ver-*
schalken men streelt ons tegenwoordig, *omdat*
men ons Geld afvordert.” (*Le Belge, van 28 Oc-*
ber, 3. kol.)

»Daarenboven is daarin niets gezegd (namelijk in
 »de Aanspraak des Konings); wat beteekent dit stil-
 »zwijgen? Moeten wij slechts gelooven, dat Hij de
 »oppositie wil doen insluimeren, tot de begrootings-
 »wetten (*het Budget*) zijn toegestemd geworden?

»Moet men eindelijk gelooven, dat het Gouvernement de partij zoude gekozen hebben, om met »de Natie mede te werken, of is het slechts door »eenige bijzondere inzigten van voorzigtigheid of »valsche schaamte, dat het dit niet openlijk doet »blijken? Het is aan een dezer twee gissingen, »dat wij genoodzaakt zijn, ons te moeten hechten." (*Courrier de la Meuse, van 23 October, 3. kol.*)

De Belgen beminnen *Hem ook niet*, en dat de Gentenaren eenige blijken van achting en geestdrift bij zijnen doortogt hebben gegeven, was uit noodzakelijkheid, en zij zijn trotsch Zijne verwijtingen te verdienen. »Van al de *Nassau's* is WILLEM de »Zwijger de *éénige*, die in België bemind wordt." (*Journal de Louvain, van 23 December, 6. kol.*)

»Op welk eene wijze zijn de straten (bij den »doortogt des Konings te *Gend*) met bloemen en »loof versierd geweest? op bevel der Heeren *Kommissarissen van Politie*, enz." (*Catholique, van 7 Junij, 3. en 4. kol.*)

»De Belgen hebben, als eenen waren roem, den »hoon aangenomen, waarmede men hen heeft »willen bevleken." (*Catholique van 2 Septem-7 kol.*)

Zie daar, hetgeen zij schrijven, die, in de Nederlanden de grondwettige handelwijze willen daarstellen. Zij trachten zelfs niet eens den schijn te vermijden. Zij bepalen zich wel is waar, met soms den Koning, als een werktuig zijner Ministers in het spel te brengen, doch weldra werpen

zij het masker af, en bekennen, dat de ontvre-
denheid uit de wezenlijke gevoelens des Konings
voortspruit. Na aldus met den *Belge* te hebben uit-
gevaaren :

»Onze Vorst vervolgt met zich te verblinden;
»zijne Zoonen deelen in zijne dwaling; zijne Mi-
»nistors bedriegen hem. (*Le Belge*, van 8 Dec.
6 kol.) en met de *Catholique*:

»Ik wil het kwaad, — Gij wilt het kwaad. — La-
»ten wij het kwaad verrigten. — Wij zijn het eens.
»Hoe danig het kwaad te verrigten? — Bedriegen. —
»Wij zijn het, niet meer eens. — . . . Reken op
»de bajonetten? — Neen, doch ik veinze, des te
»meer, dat ik er op reken. Uwe *Belgen* zijn zoo
»lafhartig!

»Nog meerder dom, laat mij voor de laatste maal
»het bedrog nog eens te baat nemen; en indien
»wij niet slagen, sla dan toe. — Wij zullen hendaan
»te zamen treffen! — Amen!

»*Waar op de aanspraak des Konings in het licht*
»*kwam.*” (*Le Catholique*, van 27 October, 4 kol.)

Zeggen zij met den *Courrier des Pays-bas*, dat
de Koning de bewerker des kwaads is, en overlade-
den hem met beleedigingen,

»Zie de heer DE POLIGNAC tot Minister be-
»noemd, en Gij zult de ware gevoelens van KAREL
»den X. kennen. Op eene kleinere schaal berekend
»is dit hetzelfde bij ons, en *Brussel* gelijkt aan
»*Parijs*, niet naar het thans ontmoedigd *Parijs*,

»maar naar de Hoofdstad van 1826, door een af-
 »schuwelijk Gouvernement, waartegen het worstelt,
 »vernederd; enz." (*Courrier des Pays-bas*, van
 29 Julij, 6. kol.)

»Zoo veel *Machiavellisme* brengt eenen gevoe-
 »ligen slag aan de Volks gezindheid van Zijne Ma-
 »jesteit WILLEM, toe." (*Journal de Louvain*, van
 1 Aug., 6. kol.)

»Op zijne reize onderteekende onze Doorluchtig-
 »ge Vorst krachtige besluiten, op iedere rust-
 »plaats. . . . Dit bewijst niets, als dat DE EIGEN-
 »ZINNIGEN hunnen slechten ingeslagen weg blijven
 »bewandelen." (*Journal de Louvain*, van 28 Jul., 3. k.).

Deze MACHIAVELLISTISCHE EIGENZINNIGE telogenstraf-
 fen, (dat men ons deze lasterlijke uitdrukking vergeve
 tegen den Koning, die de twee grootste Volken der
 Wereld tot hunnen Scheidsman in hunne geschillen
 verkozen hebben), is slechts een spel voor onze
 Schrijvers. Zij randen Hem de een voor den anderen
 aan, en behandelen Hem nog onbescheidener dan
 een beschaafd man zijns gelijken zoude durven
 doen. Ziehier op welk eenen toon de *Courrier* en
 de *Belge* zich verstouten Hem te laten spreken :

»Ik heb mij omtrent den staat der openbare ge-
 »voelens alom zoo gunstig jegens mijn Gouvernement
 »overtuigd, zegt de Koning. Ik bevroed thans,
 »wat ik omtrent die zoogenaande grieven, die
 »zooveel geruchts hebben gemaakt, moet gelooven.
 »Men is dit alles aan de inzigten van eenige bijzon-
 »dere Personen, die afzonderlijke belangen hebben,

»verschuldigd. Het is eene schandelijke handelwijze."

» Waarin, door welke ondubbelzinnige bewijzen, heeft dit algemeen voor het Gouvernement zoo gunstig gevoelen zich geopenbaard? . . . Of, waarin, hoedanig heeft dit gevoelen bewezen, dat het de aangehaalde grieven slechts als *voorgewend* beschouwde?" » *Wie zijn die bijzondere Personen, die hunne afzonderlijke belangen hebben, enz., enz.*" (*Courrier des Pays-bas, van 8 Julij, 4. k.*)

» Waarom de Kamer, het Volk, Zich-zelfen, zoodanig voor te *liegen*? . . . Indien er vrees bestaat, is het *Uwe* arglistige staatkunde *Uwe* onvrijzinnige handelwijze, *Uwe* willekeurige daden, *Uwe* stijfhoofdigheid, die dezelve veroorzaakt. Indien de tweedragt, het Koningrijk verdeelt, is *Uwe* onregtvaardige eenzijdigheid voor de Noordelijke Provinciën daarvan de oorzaak enz., enz." » Zoo *Gij de magtigste zijt*, zullen wij U gehoorzamen, maar **HATEN**. En indien er een akelig oproer mögt plaats hebben, moest men er U dan niet van beschuldigen, *Gij* die op eerbiedige vertoogen slechts door eerlooze verwijtingen hebt geantwoord; *Gij*, die onder ellendige uitvlugten geweigerd hebt, om *regtvaardig* te wezen?" (*Le Belge, van 19 Dec. 8. en 9. kol.*)

En als de Vorst, zoo onwaardiglijk door een akelig oproer bedreigd, zich eenigermate aan de Oppositie wil aansluiten, verklaart men Hem *dwaas van schrik*; en in eenen tegenovergestelden zin hande-

lende, alsdan doet hij zijn Volk den oorlog aan, wil alleenheerscher (ROI ABSOLU) zijn, LO DEWYK den XIV spelen, of de Aanhitser wezen.

»De monomanie der vreeze, die zich eensklaps van onze Staatsmannen en zelfs van Zijne Majesteit heeft meester gemaakt, kan men niet anders dan aan den invloed van het luchtgestel toeschrijven." (*Journal de Louvain, van 4 Dec., 5. kol.*)

»Er is geen twijfel meer aan, het is tusschen het Koningschap en het Volk, dat den strijd aanvangt en zulks om te weten, of wij het eigendom van eene enkele Familie zijn, of dat het Koningschap slechts eene magtgeving (*delegation*) van de oppermagt is, waarvan het beginsel in het Volk berust. In plaats van zich te vreden te stellen met de voortreffelijke Rol, van eerste Magistraat Persoon van eenen Grondwettigen Staat; zou men Alleenheerscher willen wezen." (*Le Belge, van 17. December, 8 en 9. kol.*)

»De Leden der Oppositie-partij zijn met reden verontwaardigd tegen het Besluit des Konings betreffende het niet toelaten van den heer BRUGMANS . . . dit is eene uitdaging tot opstand, om ons daarna als oproermakers te kunnen behandelen." (*Le Belge, van 9 Dec., 5. en 7. kol.*)

Het algemeen denkbeeld, dat uit al deze beschuldigingen voortvloeit is voor den zwakken, of ligtgevoeligen Lezer noodzakelijk het volgende: dat de Belgen door de Hollanders, de Katholijken door de Protestanten, het Volk door de Ministers worden onderdrukt; dat de aanzienlijkste en voornaamste

onder de Ambtenaren lafaards zijn, de Wetten werktuigen der dwingelandij, de Registers mannen zonder geweten, de Eerste Kamer eene nadeelige Instelling, en dat de meerderheid der Tweede Kamer uit *Oligarchen*, huurlingen of verraders bestaat, waar bij men eene schandelijk- Staatkundige (*Machiavellistische*) en onderdrukkende Grondwet moet volgen, en een Koning . . . behandelt op dezelfde wijze als LOUWIS de XVI. in 1792!!

Ziedaar hetgeen men het Volk in een Koninkrijk van naauwelijks 15 jaren voorspeldt, en hetgeen door de taal, de zeden, de verschillende Eerediensten, van onderscheidene deelen der bevolking verdeeld wordt. Men leert openlijk dat het Gouvernement de achting der Natie versmaadt, niet anders dan haar Geld hegeert, en naar de Dwingelandij tracht. Men schetst zelfs de edelmoo-dige opofferingen der administratie voor de openbare werken, als diefstallen af.

»Neen, het Gouvernement meent niet uit goeder harte, om de genegenheid der Belgen te gewinnen.” (*Courrier des Pays-bas*, van 25 November, 5. kol.)

»Het Gouvernement stelt het grootste belang in »de vaardige aanneming der Begrootings-wetten, »(*Budget*).” »Het is door eene lange ondervinding »bewust, dat het Geld de zenuw der Kuiperij (*Intri- »gue*) is. (*Le Belge*, van 7 September, 6. kol.)

»Deze magt (het Koningschap) heeft gepoogd de »grenzen, welke de Grondwet haar had bepaald, te »overschreiden, zij heeft ze werkelijk overschreden :

»Zij heeft *inderdaad* het Grondwettig Gouvernement ontaard." (*Le Belge, van 29 Novemb., 4 kol.*)

»Hopen wij, dat de Belgen niet meer door die
»Maatschappijen bij aandeelen zich zullen laten be-
»driegen; want wie weet, of er niet nadat een gedeel-
»ten hunner aandeelen, zal zijn gestort, zwaarigheden
»van alle zijde zullen ontstaan, waardoor de deelheb-
»bers hun Geld verliezen, en diegenen waaraan de
»vergunning is verleend (*concessionnaire*), zich tot het
»Gouvernement zal wenden; *en dit zich dan van*
alles zal meester maken." (*Courrier de la Sambre, van 19 Augustus, 3. kol.*)

Niets, hetgeen tot haat of afkeer van het Gouver-
nement kan verstrekken, wordt vergeten; men be-
schouwt daarvan zelfs de gunstbewijzen als onteerend.

»Er waren nogtans eerlijke Lieden, die op dit
»klatergoud (de Nederlandsche Leeuw) verzot wa-
»ren; ziedaar hen nu met het merk der nieuw-
»gedecoreerden bedekt, en met de CRISPINS en SCA-
»PINS van eene nieuwe dagteekening vermengd."
(*Journal de Louvain, van 1 Augustus, 3. kol.*)

»Gij moest op beide Uwe kniën gebogen, vergiffe-
»nis vragen, en verdient alsdan, dat men U met den
»Ordeband van den Nederlandschen Leeuw begiftige.
(*Courrier des Pays-bas, van 3 September, 12 kol.*)

»Onze Excellenties zullen uit het Wetboek van
»Strafrecht, de straf met het koord uitschrappen (*cor-*
de): die van den Ordeband is onteërend genoeg voor
»groote misdadigers." (*Catholique, van 20 Sept. 7 k.*)

Men durft gelijktijdig aanvoeren, dat nimmer een
Gouvernement willekeuriger en heerszuchtiger, dan

het onze handelde. Men verkondigt aan de menigte (want het is maar slechts aan eenen onwetenden en dommen hoop, dat men het durft zeggen):

»Wij leven onder een willekeurigen heerschzuchtig juk." »De Dwingelanden van 1793, bezaten ten minste, boven onze Ministers, het voorregt der rondborstigheid. Het Ministerie wil ons met de ketenen der schandelijkste slavernij beladen, waaraan eene Natie kan geklonken worden." (*Le Catholique*, van 10 December, 5. en 6. kol.)

»Wij hebben met mannen te doen, die wänen, na ons lang te hebben miskend, onderdrukt, opgeofferd en gehoond, ons den mond te kunnen stoppen, door ons nog meer te hoonen." (*Courrier de la Meuse*, van 28 November, 4. kol.)

»Het is het willekeurig en eigendunkelijk bestuur, dat men voor ons bewaard." (*Courrier des Pays-bas*, van 6 December, 4. kol.)

»Sints vijftien jaren worden wij uit genade en barmhartigheid geregeerd." (*Courrier des Pays-bas*, van 11 November 8. kol.)

»Het regt (van Petitie), dat door de Grondwet wordt erkend, is als eene offerande aan de Willekeur van ons Gouvernement opgeofferd. Het antinationale besluit is aan de verwenschingen van de beleedigde, vernederde, gehoonde Belgen overgeleverd." (*Le Belge*, van 7 December, 6. en 7. k.)

»Ons zachtzinnig en vaderlijk Gouvernement, doet zijn uiterste best, om zijn willekeurig gezag

»te verlengen, uittebreiden, te versterken." (*Courrier des Pays-bas*, van 28 November, 4. kol.)

»Door aan de Zuid-Nederlanders eene Taal op te »dringen, welke zij niet verstaan, heeft het Gouver- »nement eene zoo ongehoorde als schreeuwende on- »regtvaardigheid begaan. Het heeft de bijzondere »en algemeene belangen geschonden, het is verder »gegaan, dan immer een Gouvernement heeft dur- »ven doen." (*Courrier des Pays-bas*, van 29 Jun., 5 k.)

Stelt u nu, mijne Lezers, voor een oogenblik, in de plaats van iemand uit de Volks-klasse, die geen genoegzame kennis bezit, om te bevroeden, of men hem bedriegt, of niet, tot wien men zulk eene taal omtrent de belangen zijner Provincië en zijner Gods- dienst voert. Welk eenen indruk zoude het niet op u maken, wanneer men u zeide, dat het Gouverne- ment, al reeds veracht, niet zonder Kuiperij (*In- trigue*) kon bestaan (1) en zich gereed maakte, om den laatsten steun, die u nog overblijft, om verre te wer- pen, om de Wetten, de Grondwet, zijnen Eed te schenden? Dat uwe Medegeloofsgenooten als Slaven (*Paria's*) (2) zullen worden behandeld; dat het met de vrijheid gedaan en uwe stad ten onder gebragt is, indien de Begrootings-wetten (het *Budget*) door-

(1) „Ik zal steeds volhouden, dat het Ministerie listige aanslagen „smeedt, om dat het zijne EIGENSCHAP IS." (Het is na door zijne mede „schrijvers gelogenstraft en genoodzaakt te zijn geweest, schaamrood „dit te herroepen, dat de Schrijver deze zoo schoone reden aanvoert.") (Le Belge, van 12 November, 7 kol.)

(2) Laagste menschen-klasse in Indië.

gaan (en zij zijn doorgegaan)? dat de gematigdheid in een dergelijk geval misdadig is? En hier van is niets voorondersteld; want ziet op welke eene wijze en door wie deze taal tot het Volk van België is gevoerd.

»Men bedenkt al reeds om eenigen Staatskundigen »streek (*coup d'état*) daar te stellen, en de Grondwet vermetelijk te schenden." (*Le Belge, van 9 Dec. 8. kol.*)

»Men zegt, dat men zoude beproeven, in geval »de Begrootings-wetten niet zouden worden »aangenomen, om door een bevelschrift (*ordonnance*) te regeren, dat wil zeggen, om wilkeuriglijk de Grondwet op te schorten." (*Le Catholique, van 6 December, 1. kol.*)

»Er bestaat geen uierste, hetwelk men van zijne zijde niet kan verwachten (*VAN MAANEN*), ja »verwacht zelfs dat dit *IJzeren Keurslijf* (*Camisole de Force*), (1) zoo de Nationale Vertegenwoordiging zich niet weet te laten gelden, de Begrootings-wetten door een bevelschrift (*ordonnance*) »zal daarstellen." (*Le Catholique van 8 Dec., 5. kol.*)

»Katholijken! zijt op uwe hoede, het is de Hollandsche Staatskunde die zegepraalt; en hoedanig »was uw staat onder de Hollandsche regering? »wat kunt Gij onder een stelsel van het onverdraagzaam Protestantendom, waarbij gij geene

(1) Een *Camisole de Force* is een ijzer keurs-ljff, hetgeen men in Frankrijk de gevangenen aandoet, die ter dood veroordeeld zijn.

»regten bezit, wezen?..." (*Le Belge, van 23 Dec. 8. kol.*)

»De Hollandsche Katholijken zijn meestal als »*Paria's* behandeld geworden." (*Le Belge, van 21. October, 10. kol.*)

»De Grondwet zal met de aanneming der Begroo- »tings-wetten, verloren zijn.

»Wij twifelen geenszins of de GERLACHEN enz. »zullen, met het grootste leedwezen, bij het zieltogen »(*agonie*) onzer Grondwettige instellingen tegen- »woordig wezen." (*Courrier des Pays-bas, van 17. December, 5. kol.*)

»Indien de Ministerien van de heeren VAN MAANEN »en VAN TETS zich nog eenigen tijd staande houden, »is *Leuven* verloren; zonder hare Brouwerijen en »hare Hooge-school kan deze Stad niet blijven be- »staan. Onze Ministers zullen ongetwijfeld de eerste »vernietigen, en de andere ons ontnemen. . . . Ver- »kondigt dit uit mijn' naam aan uwe bondgenooten, »die nog geene verzoekschriften hebben geteekend." (*Journal de Louvain, van December, 6. kol.*)

»Zoo de Gematigden geene medewerkende »voorstanders en medepligtigen van de heeren VAN »MAANEN en GOBBELSCHROY zijn, dan zijn zij het op »dezelfde wijze als de onderhoorigen der Politie van »*Parijs* en *Londen* de medepligtigen der *Schelmen* »zijn, waaraan zij belooven, van hun nimmer te »zullen vangen, zelfs wanneer zij hun op heeter »daad zouden betrappen." (*Courrier de Pays-bas, van 22 Julij, 7. kol.*)

»Gelijk aan deze *Schelmen*, nog maar weinig in

»hunne zaak geöfend, weifelt het Gouvernement in
 »zijne overweldiging eene zinsnede, den eersten Mei,
 »in een artikel, nieuwe brochure 9. kol. houdt eene
 »zelfde gelijkenis in: »Dit is hetgeen men in de taal,
 »het Kramer-latijn, der Ministers (*argot Ministeriel*)
 »tijd winnen noemt." (*Courrier des Pays-bas*, van
 7 Julij, 7. kol.)

Door dusdanige gevoelens ingenomen, zou de onwetende dikwerf in den eersten aanvang den dood zijns Vorst kunnen wenschen. (En hij zou waarlijk aan dezen zoo schandelijken wensch niet schuldig wezen.) Doch de *Catholique* zal hem van den Erfgenaam der Kroon sprekende hier op terstond antwoorden:

»De oude Schoolmeester (VAN TER VUEREN) is van
 »zijn post ontzet, en andere onderteekenaars van
 »Verzoekschriften gevoelen insgelijks de uitwerkselen
 »der Gramschap van Zijne Koninklijke Hoogheid."
 »De gelastigden (*agens*) van Zijne Koninklijke Hoogheid zijn thans werkzaam tot het teekenen van een tegen-verzoekschrift. Belgen! Zie toe wat Gij te doen hebt, omtrent een Gouvernement, dat zich op zulke eene wijze vernedert!" (*Le Catholique* van 8 December, 6. kol.)

Ziedaar nu de beslissende vraag ter nedergesteld. Ja ligtgeloovige Lezers van den *Catholique*, wat zult Gij doen? *De Courrier des Pays-bas* zal het u zeggen: »niet gehoorzamen!"

»GEHOORZAMEN! en waarom? omdat het u behaagd heeft, een uwer ZOTTE LUIMEN (*Liubie*) in

»eenen officiëlen vorm in te kleeden." (*Courrier des Pays-bas*, van 14 September, 7. kol.)

Doch zoo gij daar blijft stilstaan; zoo gij deze raadgeving der werkeloosheid, van het zelfde Dagblad, op volgt:

»Regters! vormt geene menschen meer, welke men den mond stopt! Advocaten weigert te pleiten, in »eene taal (*idiome*), welke men u oplegt." (*Courrier des Pays-bas*, van 8 September, 5. kol.)

Doch zoo Gij u daarbij bepaaldet, zoude de zaken niet te min huanen gang als thans gaan, en gij zoudt alleen de slagtoffers van uwe werkeloosheid wezen. *De Belge* zal u daaromtrent een beter denkbeeld geven.

»Indien het aan het Gouvernement, door bedreigingen of omkoopingen, konde gelukken, eenige invloed »op de stemmen van uwe zwakke en verraderlijke »Gemagtigden (*mandataires*) te bekomen, zoude het »voor lang met der zaak de Vrijzinnigen in ons Vaderland gedaan wezen, of hetgeen waarschijnlijk »is, GEWELDIGE SCHOKKEN zouden er eindelijk de »gepraal van verzekeren!

»... Het Koningschap zal hoe langer zoo meer »bij het Volk in ongunst geraken, en wie weet op »welk eene wijze deze zoo moeilijke worsteling, »die nog slechts begint, zal eindigen." (*La Belge*, van 17 December, 8 en 9 kol.)

Wat zegt Gij er van mijne Lezers? Hoe zal zij eindigen? Doch laat ons hetzelfde Dagblad nader hooren!

»Het denkbeeld der mogelijkheid van eene schei-
 »ding tusschen de Noordelijke en Zuidelijke Provin-
 »ciën, dat thans slechts nog maar eene vooronderstel-
 »ling (*hypothèse*) schijnt, zal in eene wezenlijkheid
 »veranderen *want dit denkbeeld ontkiemt reeds in*
»alle hoofden.» Wat is er noodig, om het vruchten
 »te doen dragen? De aanhouding der Staats-aan-
 »gelegenheden, die ons zoo zeer bedroeft.» (*Le Bel-*
ge, van 1 Januarij, 8. kol.)

In allergeval bezit de *Belge* zoo weinig achting
 bij zijne Partij, dat men eene zoo gewigtige beslis-
 sing op het gezag van L. V. E. (1)-alleén niet zoude
 durven nemen; wenden wij ons dus weder tot den
Courrier: ziedaar zijne taal.

»Wij zullen steeds het Ministerie tusschen ons
 »en den Koning ontwaren, ten minste indien geene
 »zwaardere omstandigheden, onzes ondanks, ons niet
 »op den weg der onwenteling voeren.» (*Courrier des*
Pays-bas, van 18 December, 9. kol.)

Wel nu, dezen weg der onwenteling legt men
 ons in het-zelfde artikel uit, en schijnt niets anders,
 dan de daarstelling eener Republiek aan te duiden.

»Indien de thans regerende Europesche Vorsten
 »zich met dezen nieuwen vorm van Bestuur niet te
 »vreden stelden.» (Het Koningschap met de ver-
 antwoordelijkheid der Ministers) zoo »zoude de terug-
 keering tot het REPUBLIEKINSCH BESTUUR mogelijk
 ONVERMIJDELIJK wezen. (*Ibidem*).

De werkloosheid is alzoo thans bewezen: de haat-

(1) L. V. E. LEVAT (*Redacteur du Belges*).

alleen is niet meer voldoende: men had dit in den *Courrier* voor twee maanden reeds gezegt.

»Brave Burgers, ware Belgen! zij riepen uit.
»DRACO is verrezen; zijt op uw hoede, Volk! . . .

»De Belgen toonden hoe zij konden *haten*; zij zouden mogelijk beter gedaan hebben, te bewijzen, hoe danig zij zouden kunnen *handelen*. (*Courrier des Pays-bas*, van 16 November, 7. kol.)

Er blijft den aankleever der reeds aangetoonde leerstellingen slechts over, om tot eene Republiek over te gaan; maar op welk eene wijze? Hier toe zal het ook niet aan raadgevingen mangelen. De *Catholique*, die al reeds eenen standaard heeft uitgekozen, en het Kruis, dat de Belgen ten zegepraal zal geleiden, in Steendruk heeft laten afschetsen (*Lithographier*), zegt in zoovele woorden:

»De Levieten heffen hunne handen ten Hemel,
»en Gij, ô edelmoedige Jongelingschap, *vestig uwe*
»*blikken op het zwaard van GIDEON*. Het zoude
»moeijelijk zijn u denschrik, waardoor de *Protestan-*
»*ten* zijn getroffen, af te schetsen. Moeten wij hen
»gerust stellen? Dit zoude zwakheid van onze zijde
»verraden." (*Le Catholique*, van 3 November, 4. kol.)

Het ontwerp van den *Courrier* schijnt meer Staatkundig (*Diplomatique*); uit deze zinsnede te oordeelen, die overigens door al de Redacteuren nog niet schijnt aangenomen te wezen: »Wij gevoelen
»het oude bloed der Belgen weder door onze aderen vloeijen, . . . onze afkeer van het *Zuiden* en
»het *Oosten*-zelfs zoude ophouden te bestaan, in-

»dien men van die zijde ons betere voorstellen, als van
 »het *Noorden* zoude kunnen doen. Al de Hoven heb-
 »ben niet, als de eenige goede, Staatskunde, aangeno-
 »men diegene, die bestaat, om met geweld een Volk,
 »dat men aan zich wil snoeren, zijne taal, zijne ze-
 »den, en zijne waardste aangelegenheden te ontnemen." (*Courrier des Pays-bas*, van 9 Sep. 9. kol.)

En hoewel de *Courrier* nog onbeslist is omtrent het *Oosten* en het *Zuiden* te weten *Pruissen* en *Frankrijk*, zoo aarzelt de *Courrier de la Sambre*, een zijner aanhangers, echter niet langer: hij schetst reeds de Intrede der Franschen Leger-scharen in onze steden, en besluit zijn verhaal met de vlugt der Hollanders, en de bevrijding der Heeren DE POTTER en DUCPÉTIAUX, door dezen vreugde kreet:

»Lang leve de Heeren de BROUCKERE en GER-
 »LACHE, de opregte verdedigers onzer Vrijheden! . . .
 »Weg met het Gemaal, weg met het Besluit van
 »1815, lang leve CAPACINI, lang leve de FRAN-
 »SCHEN." (*Le Courrier de la Sambre*, van 2 Aug., 2. k.)

Het is nog twijfelachtig, of deze omwenteling de Gemeenebestgezindheid (*Republicanisme*) van het *Journal de Louvain* wel zoude voldoen; zie hier zijne taal:

»ER IS SLECHTS ÉÉN OOGENBLIK NOODIG, OMEENHEN-
 »NEP-KOORD OM EEN' KONINCLIJKNHALS TE SNOEREN,
 »OF OM EEN' CAPET OP DE PLANK DER GUILLOTINE
 »VAST TE HECHTEN. . . Een doorluchtig Persoon waant
 »zijn wil van gewigt en magtig, omdat hij hal-
 »starrig is. Voorheen rekende hij op de lafhartig-

»heid der Natie. Doch de Natie heeft haren moed »hernomen. . . . Men heeft haar veel kwaad berokkend: zij zal er zich over weten te wreken." (*Journal de Louvain*, van 15 November, 4. kol.)

Zoodanig zijn de gevoelens welke de Drukpers vrijelijk onder deze Wetgeving heeft kunnen in omloop brengen, en welke de Dagbladen in allerlei verschillende uitdrukkingen (*idiome*), tot in de stulp des eenvoudigen Landmans hebben verbreid. Zoo men gedooft, dat zij de overhand behouden, waar zullen deze ons dan eindelijk geleiden? Welke vrijzinnige (*liberal*) van 1815 zoude niet reeds op het denkbeeld der voorstellen, welke men thans door de Drukpers gemeen maakt gebeeft, hebben? Wat zal er gebeuren zoo de hevigheid der Partijen op zulk eene wijze, eenige jaren, blijft aangroeijen? In *Frankrijk* is de oppositiepartij talrijk, maar heeft zij immer tot nu toe, zelfs ingewikkeld, de omverrewerping van den Troon, de vernietiging der Grondwet, de verdrijving der *Bourbons*, de straffe des Koning durven voorstellen? Indien een Dagblad van *Parijs* of *Londen* zich verstoutte, eene dergelijke taal te voeren, zoude het met algemeen afgrijzen en vloek (*anathème*) overladen worden, en men zou in *Nederland* dergelijke lastertaal met den naam van *Vaderlands-liefde* bestempelen? Neen! er moet noodzakelijk perk en paal aan dergelijke misbruiken, door eene gematigde beperking der Drukpers, worden gesteld en de verleiding en het oproer met hare juiste namen genoemd, - of de Troon onder de Puinhoopen des Vaderlands worden begraven.

